

KOKEMÄKI, Paistila, Kraviojankangas
Kivikautisen asuinpaikan tarkastuksia
Paula Purhonen 1980-1982

KOKEMÄKI, Paistila ja Ylistaro, Kraviojankangas

Kivikautinen asuinpaikka. II.

Tilat: Paistila, määräala Harjulan tilasta RH:o 4:12 ja Ylistaro, Ala-Parma RH:o 1:94

Maanomistajat: Veljekset Mäkitalo (Harjula) ja Vieno Nieminen (Ala-Parma)

Peruskarttalehti 1134 12, koordinaatit: x = n. 9020-9010, y = n. 7930-7900, z = n. 45-50

Paikalla aikaisemmin suoritettut tutkimukset: Kaivaukset 1978 ja 1979 Turun yliopiston arkeologian oppiaine, kaivaus 1979 museo-
virasto, kaivauksenjohtaja Tuula Heikkurinen, tarkastus 1979
Tuula Heikkurinen ja Paula Purhonen

Kertomukseen liittyy ote Tuula Heikkurisen v. 1979 kaivauskertomuksen yleiskartasta (sivu 2), kaksi kuvataulua (sivut 3-4), joissa on kuvat negatiiviästä 52114-52123, selvitys muinaisjäännösalueen tutkimus-, rauhoitus- ym. toimenpiteistä (sivu 5), sekä negatiivit 52114-52123.

Kokemäen Kraviojankankaan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee Kokemäen keskustasta n. 8 km itäkaakkoon. Lähes itä-länsisuuntaisen asuinpaikkavyöhykkeen pituus on 2 km ja yllämainittujen tilojen alueella on asuinpaikan itäisin osa. Paikalla on v. 1979 suoritettujen kaivausten jälkeen jouduttu eri syistä tekemään useita tarkastuksia.

20.2.1980 allekirjoittanut tarkasti alueen koska Lalli-lehdessä oli 9.2.1980 uutinen, jonka mukaan paikalta oli otettu luvottomasti hiekkaa. Kertomuksen liitteessä olevaan karttaotteeseen (sivu 2) on merkitty punaisella ne kohdat, joilta hiekkaa oli otettu. Rauhoitetun alueen reunoja oli tosin rikottu, mutta niin pienessä määrin, ettei katsottu olevan aiheellista ryhtyä syytetoimiin maanomistajaa vastaan.

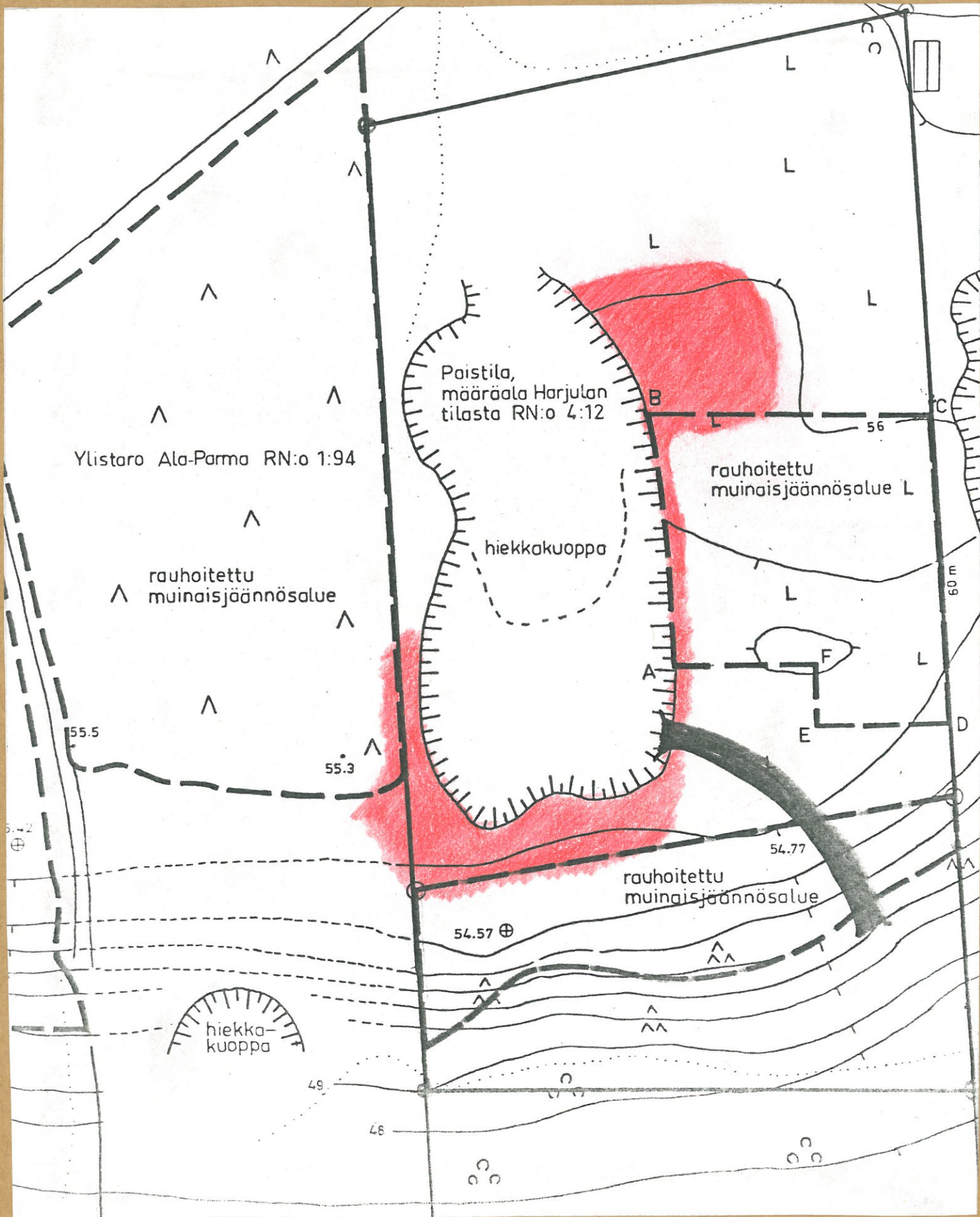
4.6.1981 tarkastivat alueen allekirjoittanut ja Tuula Heikkurinen. Rauhoituksesta vapautetuilta alueilta oli otettu kaikki hiekka ja jossain määrin rikottu myös rauhoitetun alueen rajoja.

24.11.1981 kävivät paikalla korkeakouluneuvos Hannes Juuppanen ja allekirjoittanut, koska maanomistajien museovirastoa vastaan nostama korvausvaatus oli seuraavana päivänä esillä Kokemäen kihlakunnan-oikeudessa. Tilanne alueella näytti samalta kuin kesäkuussa 1981.

27.4.1932 käytiin paikalla seuraavan kesän kaivausten ja koekaivausten valmistelujen takia. Mukana olivat allekirjoittanut, Tuula Heikkurinen ja Anne Vikkula. Tilanne ei alueella poikennut edellisten kertojen tilanteesta. Hiekkanottoa rauhoitetuilta alueilta ei oltu aloitettu.

Helsingissä 23.4.1932

Paula Purhonen
Paula Purhonen

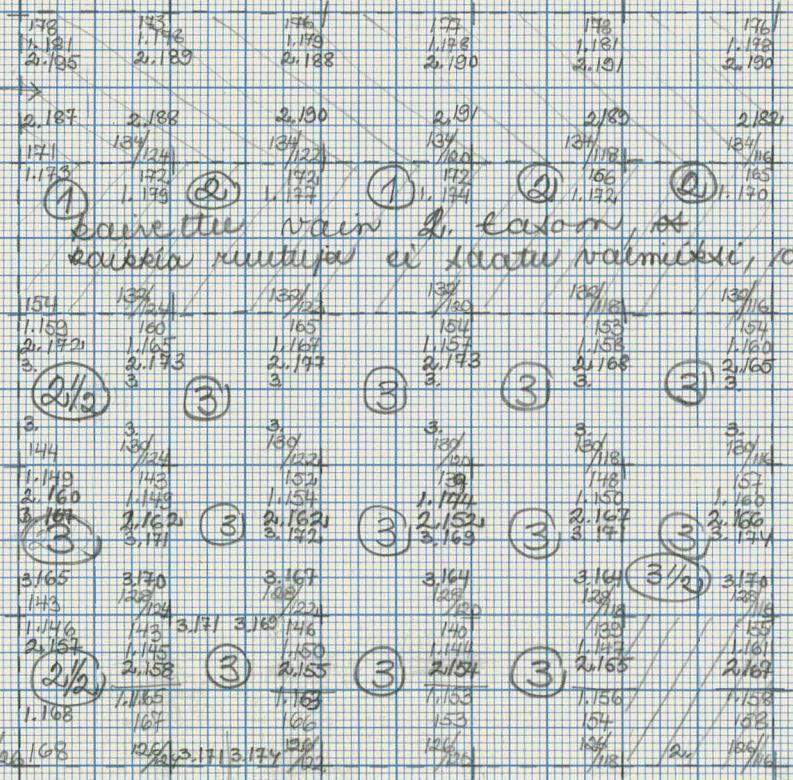
Ote Tuula Heikkurisen v. 1979 kaivauskertomuksen yleiskartasta, mittakaava 1:1000
punaisella merkitty alueet, joilta hiekkaa oli otettu helmikuussa 1980

KOKEMÄKI, Raistila, Kraviojankangas 1982
 MK 1:100
 vaaituskartta
 kp 240

Koojo

KOOJAN PINTAVAAILTUS JA POKJA-
 VAAITUS TUULAN PINTAVAAILTUSKAR-
 TASSA

muutuvai jätetty
 kukaan takia
 2. talon, mutta
 kulttuurimaa nitoi
 jätetty

kavettu vain 2. talon, osi
 kukaan muuta ei laatu valmiiksi, osa

Koojo

kavettu vain 1. talon

1. = ensimmäinen kato tek-
 neen ja toiseen pö-
 tön jälkeen

158
1.166

169
1.179

170
1.166

170
1.173

180
1.165

180
1.189

173
1.181

179
1.180

KOKEMÄKI Paistila Kroviola 1982

Mittakaava 1:100

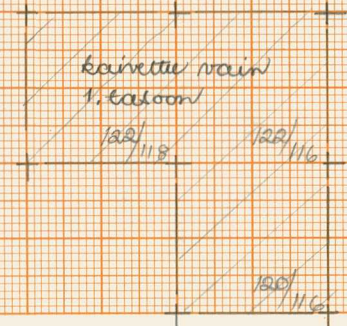
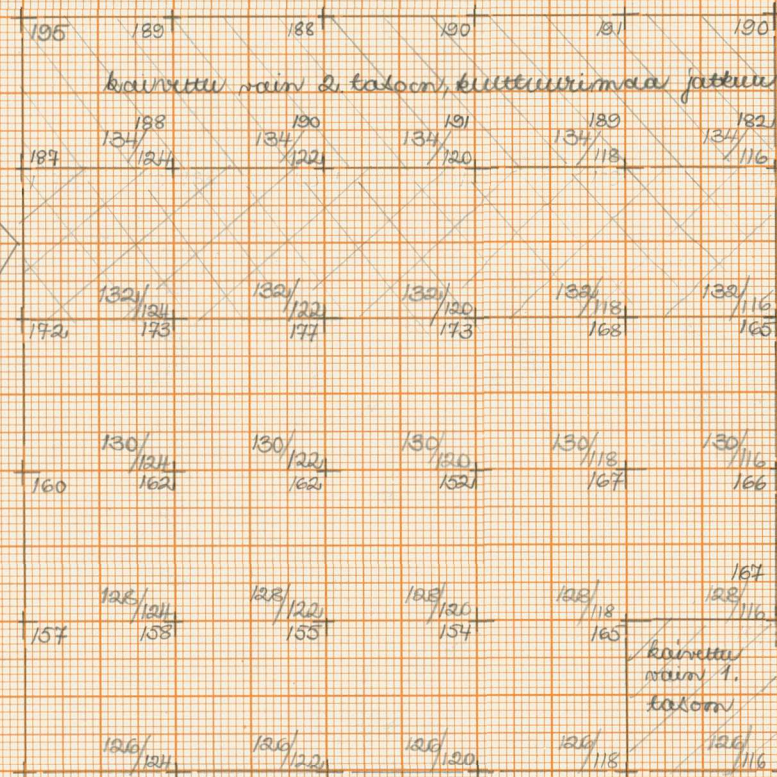
Vaaituskartta

Kp 240 = 54,77 m ymp.

Kartta ③

2. taso

Huom! Pölyn & kai-
raminen aloitettu,
osa suuduilla
talolla &, muiden
talo & rämeiltä.

KOKEMÄKI Paistila Kravioja 1982

Mittakaava 1:100

Vaaituskartta

Kp 240 = 54,77 m ymp.

Kartta ④

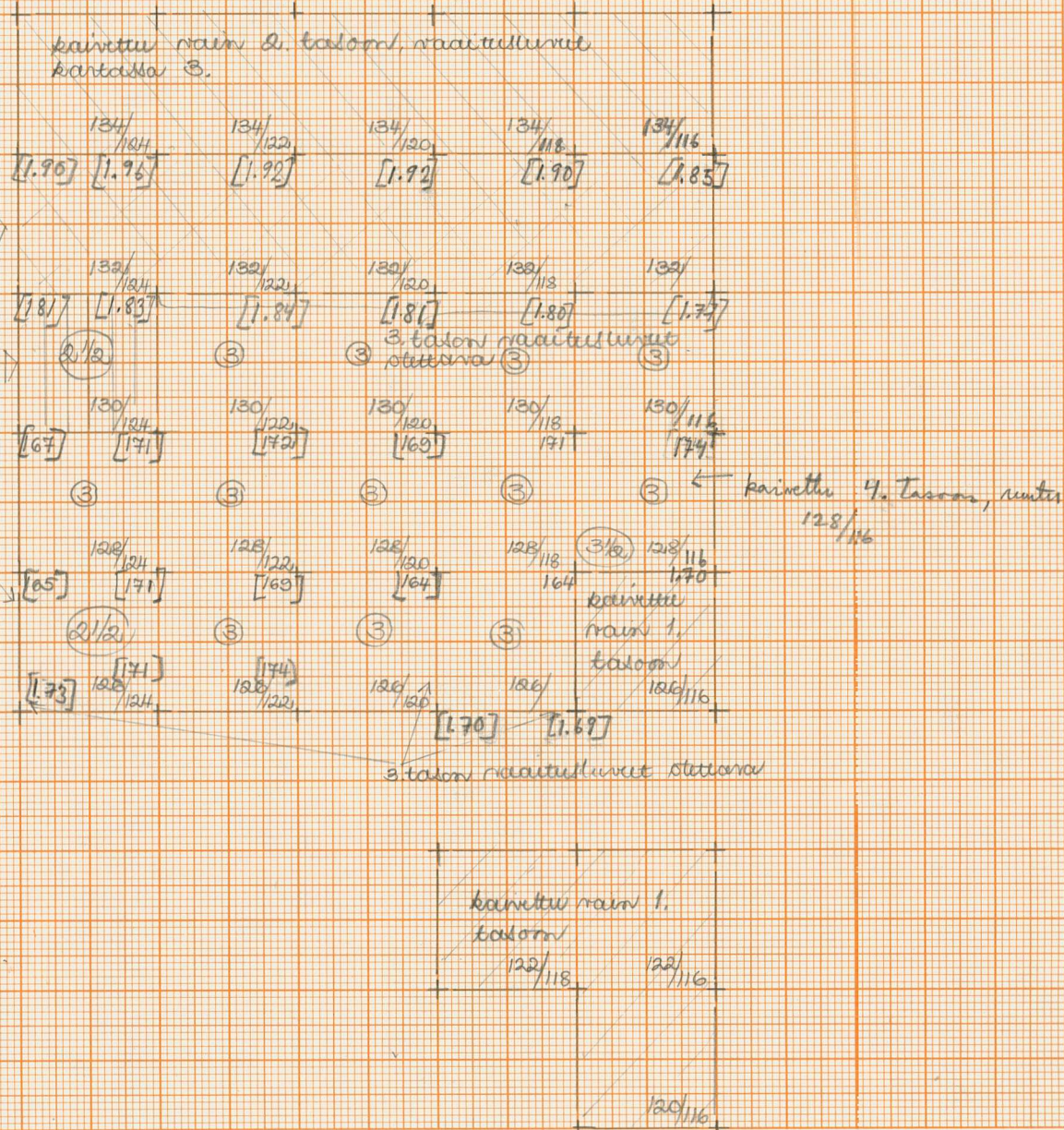
3. taso

[] pohjaluku

muuttuvien & talo
nämeistettävä!
(kainettu 3. tason)

kainettava
3. taloon
(kainettu 3. tason)

Huom! merkittävät kokosulut []
mihin 3. talon raatitullukset, joiden
kordalla keuhkumikrobit on pohjalla,
muutoin otettava pohjaluvut luvu-
tasolta

KOKEMÄKI PAISTILA KRAVIOJA 1982

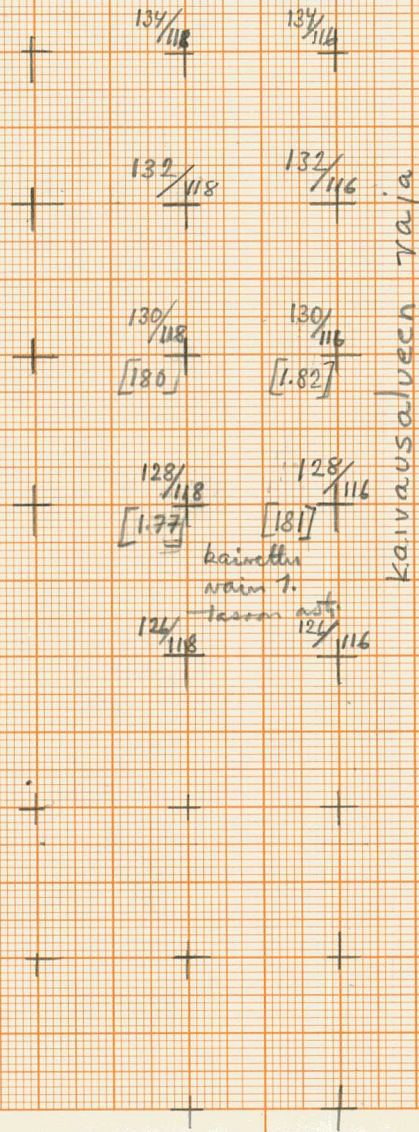
MITTA KAAVA 1:100

KP 240

4. taso

POHJALUKU I]

kartta (5)

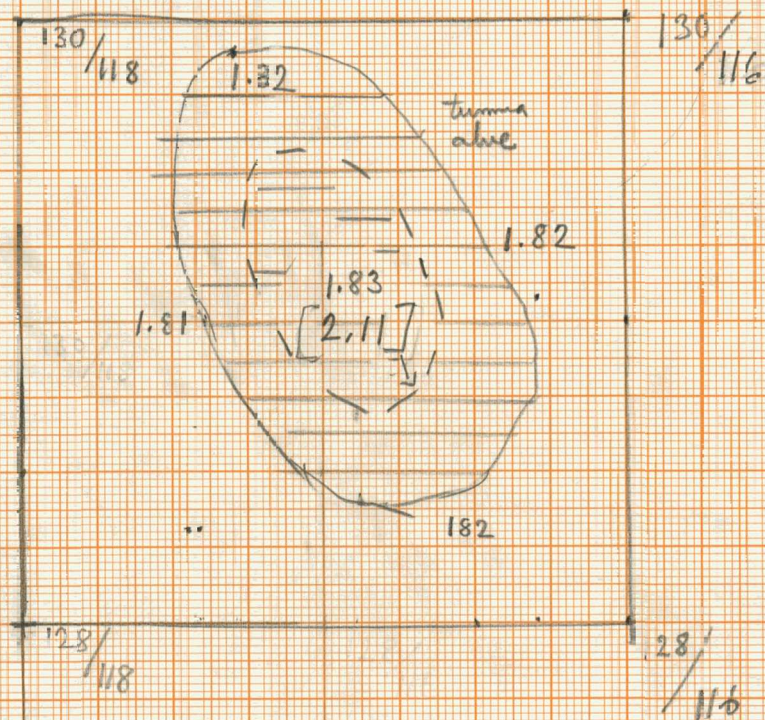

KOKEMÄKI PAISTILA KRAVIOJA 1982

KP 240

ERIK. KARTTA, 4. taso

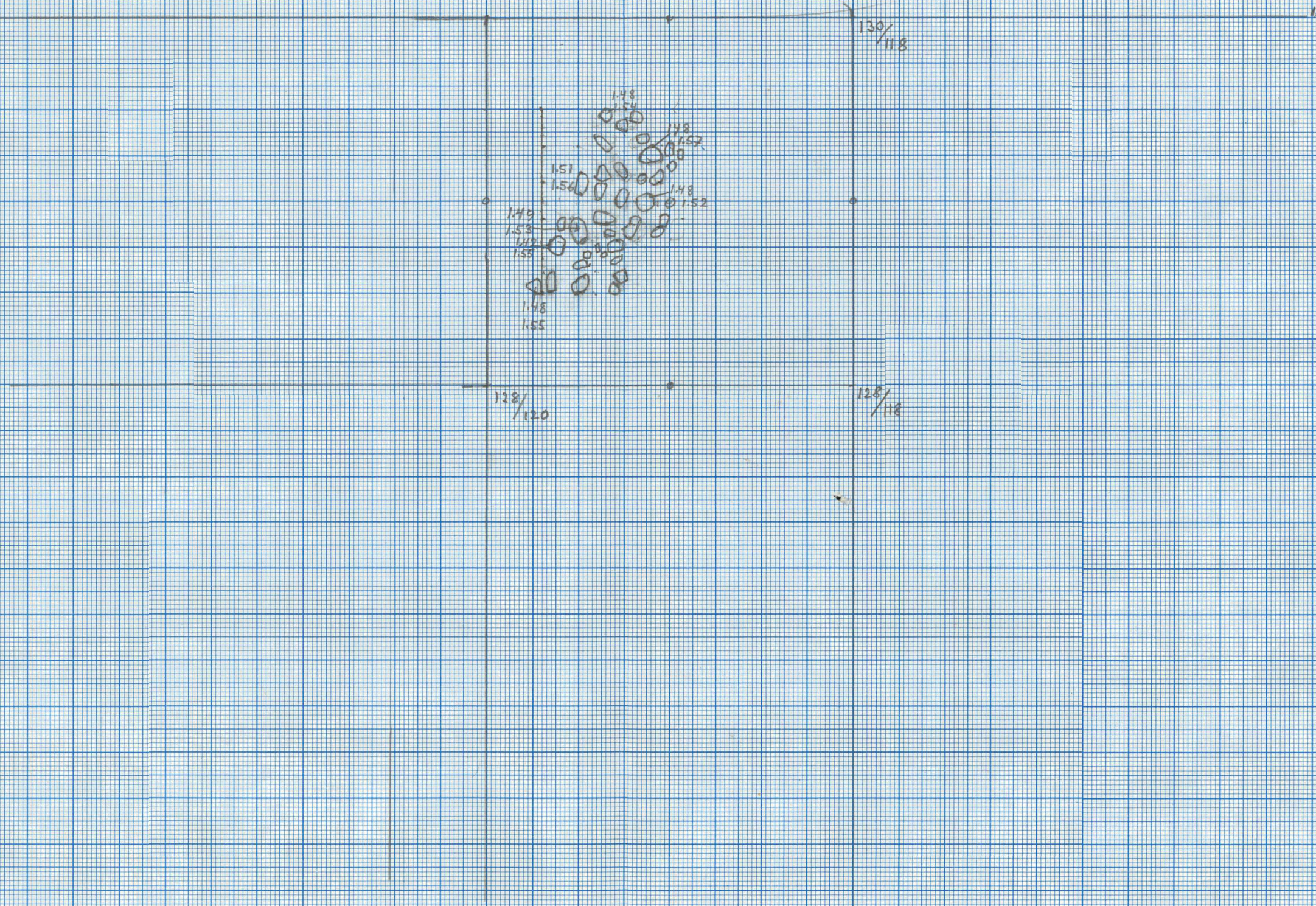
1:25

KOKEMÄKI PAISTILA KRAVIOJANKANGAS 1982

MK 1:25

KP 240

52117

52118

52119

52120

Härjulan määräalan hiekanottoalue pohjoisesta kuvattuna. Kuvassa keskellä rauhoitetun alueen pohjois-
 puolelta aloitettu hiekanotto, joka on osittain ulottunut myös rauhoitetulle alueelle. Hiekanottoalueen etelä-
 ja itäosassa on hiekkää otettu rauhoitettuun alueeseen saakka.

52115

52116

52114

52121

52122

52123

Yläkuvassa rauhoitettua aluetta, jonka länsireunaan on ulotettu hiekanotto. Kuvattu etelästä. Alhaalla vasemmalla rauhoitetun alueen pohjoispuolella olevaa aluetta, jolta hiekanotto on aloitettu. Oikealla rauhoitetun alueen pohjois- ja länsireunaa, mistä hiekkaa on luvattomasti otettu.

KOKEMÄEN KRAVIOJANKANKAAN KIVIKAUTINEN ASUINPAIKKA

Soraliike Veljekset Mäkitalon omistamalla maalla Paistilan kylässä Harjulan RN:o 4:12 tilan määrälalla

- 1965 Satakunnan museon johtaja Unto Salo toteaa Kokemäelle tekemällään tarkastusmatkalla Kraviojankankaalla kivistisesta asuinpaikasta todistavia merkkejä.
- 1977 Satakunnan museon amanuenssi Jouko Rätty toteaa Kraviojankankaalla lisää em. asuinpaikkaan kuuluvia alueita.
- 1978 Kiinteän muinaisjäännöksen todetaan Turun yliopiston arkeologian oppiaineen suorittaman tarkastuksen aikana ulottuvan myös Veljekset Mäkitalon omistamalle alueelle (määräala Harjulan RN:o 4:12 tilasta). Osasta aluetta on kuorittu pintamaa ja hiekanotto on aloitettu. Sen yhteydessä on tuhoutunut laajalti kivikaudesta kulttuurikerrosta.
- 8.6.- 27.7.1978 Turun yliopiston arkeologian oppiaine suorittaa paikalla kaivauksen sekä koekaivauksin ja tarkastuksin toteaa muinaisjäännöksen laajuuden (n. 2 km pitkä vyöhyke Ylistaron ja Paistilan kylien alueella).
- 10.- 11.10.1978 Tutkija Anna-Liisa Hirviluoto museovirastosta selvittää tarkastuksin kivistisen asuinpaikan laajuutta sekä ilmoittaa suullisesti Veljekset Mäkitalolle kiinteän muinaisjäännöksen rauhoittamisesta.

- 23.10.1978 Neuvottelu maastossa, paikalla tutkija Anna-Liisa Hirviluoto ja maanomistaja Veljekset Mäkitalo sekä heidän asianajajansa E. Viita. Sovitaan, että soranotto lopetetaan rauhoitetuilta alueilta.
1. 5.12.1978 Museovirasto lähettää kivekautisen asuinpaikan rauhoittamista koskevan ilmoituksen Soraliike Veljekset Mäkitalolle (museoviraston kirje 5939/5.12.1978 karttaliitteinen, ei kuittaus-ta maanomistajalta).
- 26.1.1979 Veljekset Mäkitalo pyytää museovirastolta lupaa ottaa soraa kuoritulta alueelta (neuvottelu maastossa tutkija Anna-Liisa Hirviluoto/asianajaja E. Viita).
2. 6.2.1979 Museovirasto ilmoittaa rauhoitetun ja rauhoituksesta vapautetun alueen rajat (museoviraston kirje 3621/6.2.1979 karttaliitteinen).
- 19.2.1979 Turun ja Porin lääninhallituksen välipäätös 1928 33 79 Ys. Mäk. 30/100/19.2.1979, lausuntopyyntö museovirastolle.
- 17.4.1979 Tutkija Anna-Liisa Hirviluoto tarkastaa muinaisjäännöksen maastossa.
3. 26.4.1979 Museovirasto käsittelee Turun ja Porin lääninhallituksen em. lausuntopyynnön ja ilmoittaa rauhoitetun alueen rajat sekä toteaa, ettei muinaisjäännöksen rajojen vahvistaminen ole tarpeellista, koska vuonna 1979 aloitettavien tutkimusten jälkeen muinaisjäännös vapautuu rauhoituksesta (museoviraston kirje 3845/26.4.1979 karttaliitteinen).

- 7.5.- 6.7.1979 Turun yliopiston arkeologian oppiaine jatkaa paikalla kaivauksia. Ennen kaivausta todetaan, että soranottoa on ulotettu pitkälle vuonna 1978 tutkitun ja rauhoituksesta vapautetun alueen ulkopuolelle. Lisäksi aluetta on kuorittu laajalta alueelta tuhoten kiinteän muinaisjäännöksen pintakerroksia.
- 27.6.- 7.9.1979 Museovirasto suorittaa alueella kaivauksen.
4. 3.10.1979 Museovirasto vapauttaa rauhoituksesta kaivauksin tutkitut alueet (museoviraston kirje 4646/3.10.1979 karttaliitteineen).
5. 20.11.1979 Maanomistaja pyytää museovirastolta lupaa tien tekoon rauhoitetun alueen kautta (Asianajotoimisto Santala & Viidan kirje 20.11.1979 karttaliitteineen).
- 27.11.1979 Tutkijat Tuula Heikkurinen ja Paula Purhonen museovirastosta tarkastavat muinaisjäännöksen. Alueelta on soranotto aloitettu Turun yliopiston tutkimalla alueella, mutta ei vielä museoviraston tutkimilla alueilla. Kaikki rauhoitettujen alueiden rajoja osoittavat paalut on poistettu.
6. 14.12.1979 Museovirasto käsittelee tien tekoa koskevan asian ja toteaa, ettei lupaa voida myöntää (museoviraston kirje 4999/14.12.1979).
7. 21.2.1980 Tutkija Paula Purhonen tarkastaa alueen, koska Lalli-lehdessä 9.2.1980 olleen uutisen mukaan Kraviojankankaalta on otettu soraa rauhoitetulta alueelta. Soranotolla onkin rikottu rauhoitetun alueen reunoja, mutta vielääkään ei soranottoa ole aloitettu museoviraston vuonna 1979

- tutkimalta alueelta (karttaliitteeseen sinisellä merkitty alue).
8. 25.2.1980 Museovirasto huomauttaa maanomistajalle luvattomasta soranotosta (museoviraston kirje 2607/25.2.1980).
9. 18.9.1980 Museoviraston lausunto Turun ja Porin lääninhallituksen kirjelmään 9914 33 80 Ys Mäk (364), ei puolleta kajoamisluvan myöntämistä ennen kuin muinaisjäännös on museoviraston toimesta tutkittu (museoviraston kirje 3469/18.9.1980 karttaliitteineen).
7. 17.10.1980 Tutkijat Tuula Heikkurinen ja Elvi Linturi museovirastosta käyvät paikalla ja toteavat, että hiekanotto on käynnissä. Rauhoitettujen alueiden rajat on saavutettu ja osittain ylitetty lukuunottamatta karttaliitteeseen em. sinisellä merkittyä vuonna 1979 tutkittua aluetta. Sovitaan, että soranottoa jatketaan seuraavaksi tältä alueelta. Maanomistaja ilmoittaa kuitenkin jatkavansa soranottoa rauhoitetulta alueelta heti kun kaikki sora on otettu rauhoituksesta vapautetuilta alueilta.
10. 24.10.1980 Museoviraston virka-apupyynnö Kokemäen piirin nimismiehelle muinaismuistolain tarkoittaman rauhoituksen valvomiseksi Kraviojankankaalla (museoviraston kirje 3709/24.10.1980 liitteineen).
11. 15.12.1980 Tieto rauhoituksesta Kokemäen kaupungin rakennustarkastajalle (museoviraston kirje 3941/15.12.1980 liitteineen).

12. 31.7.1981 Turun ja Porin lääninhallituksen päätös kiinteän muinaisjäännöksen suoja-alueen rajojen vahvistamisesta museoviraston ilmoittaman muinaisjäännösalueen rajan mukaisesti (Turun ja Porin lääninhallituksen päätös 55/31.7.1981).
13. 31.7.1981 Turun ja Porin lääninhallituksen lupapäätös kajota kiinteään muinaisjäännökseen kokonaisuudessaan 1.10.1982 alkaen (Turun ja Porin lääninhallituksen päätös 56/31.7.1981).

10.11.1981

PP/pp